SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1253

av Åsa Coenraads (M)

Säkerhetsprövning av riksdagsledamöter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en säkerhetsprövning av riksdagsledamöter kan se ut utan att minska demokratin och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

349 riksdagsledamöter har under fyra år förtroendet från svenska folket att stifta lagar som påverkar rikets säkerhet. Förtroendet att vara riksdagsledamot ges av väljarna i en valkrets men påverkar hela nationen och risken att en person väljs in vars lämplighet till vissa uppdrag knutna till riksdagsuppdraget finns.

Idag är riksdagsledamöter undantagna från säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen. Detta till skillnad från tjänstepersoner på högre och för riket viktiga befattningar som hanterar säkerhetskänslig verksamhet.

Efter valet 2026 har flera frågor kring vissa ledamöters lämplighet att utöva riksdagsuppdraget framkommit. Högre företagsledare har fått avgå efter misstanke på spioneri och säkerhetsrisker i bolag som även de har koppling till Sverige. Risken för påverkan av yttre makt är stor och det vore naivt att tro att detta inte kan påverka även riksdagsledamöter i Sveriges riksdag.

Trots detta görs ingen säkerhetsprövning för vissa befattningar en riksdagsledamot kan ha.

Valsystemets demokratiska fundament är viktigt där riksdagsledamöter ska representera svenska folket och det är svenska medborgare som väljer sina ledamöter. Men trots detta finns vissa uppdrag inom riksdagens arbete som inte är lämpliga om det råder en säkerhetsrisk hos en ledamot. Utrikesutskottet, försvarsutskottet och uppdrag kopplade till dess är självklara befattningar som inte är lämpliga om det råder en säkerhetsrisk hos en ledamot där ledamoten kan påverkas eller information kan nå främmande makt.

Demokrati och säkerhet går hand i hand och gränsen är tunn, därför skulle en parlamentarisk utredning behöva titta vidare på detta och de parlamentariska processerna.

Åsa Coenraads (M)